

care este poate un pic complicată pentru mintea unui copil. Greutatea acestui trup ce nu vrea să se ridice de la sol e, de fapt, povara prejudecăților: „nu poți zbura fără motor!” – e lupta infinită cu propria încorsetare. O lacrimă s-ar putea prelinge din ochiul obosit de ani al unui adult ce a uitat poate cum e să visezi. La fel de armonios ar suna „nu poți să joci fără text” sau „nu poți să faci o cronică fără citate”. Pentru un copil, brațele sunt încă aripi, iar înaltul cerului nu a încetat să mai fie explorat. Pentru el, aceste lucruri sunt posibile, iar în fața ochilor nu vede decât universul unor oameni plini de griji. Reușita, finalitatea, bucuria extremă pe care o pot trăi, este că acei adulți atât de masivi au învățat să gândească la fel ca ei. Nu e de mirare veselia lor de neimaginat! După ce de-a lungul întregii povești i-am auzit strigând: „N-o să zboare că n-are aripi” sau „Fă-ți o elice” sau „Nu ți s-au lungit mâinile!”, în întunericul din sală îi aud apoi: „Gata, au reușit! Știam noi că dacă ne ascultă or să reușească”.

Nu mai știu câți erau în sală când cei doi protagoniști și-au luat la revedere de la public. Îmi amintesc că toți erau mici și îndepărtați, ca atunci când te uiți de sus în zborul tău însingurat deasupra scenei.

Trupa La Baracca, Bologna, Italia – Zborul/Il volo de Bruno Cappagli. Regia: Bruno Cappagli, Stefano Filippini. Scenografia: Fabio Galanti, Enrico Montalbani. Muzica: Bruno Cappagli. Cu: Bruno Cappagli (*Gioacchino*), Fabio Galanti (*Gustavo*). Data reprezentăției: 10 octombrie 2006.

„Drea matura” Turandot

„Mi dispiace l’ideea di Turandot per bambini” îmi spunea Bruno la ieșirea de la spectacol. Nu țin la părerea lui pentru simplul fapt că provine din patria-mamă a lui Gozzi, pentru că e actor la un teatru pentru copii, și pentru că trupa lui a fost invitată să joace pe scena Teatrului „Ion Creangă” în cadrul Festivalului Internațional. Nu țin la părerea lui, dar o împărtășesc.

Oare nu **Turandot** este prințesa aceea sadică ce își ucide pretendenții? Oare nu e asta povestea unei ambiții, a unei lumi sufocate de tradiții decadente, în care rațiunea și bunul simț înving? Câtă dragoste poate fi în sufletul unei femei învinse? Cât de simplă poate fi situația aceasta, încât să o înțeleagă chiar și un copil? De obicei, în cadrul festivalurilor de teatru pentru copii sperăm la un public format din minți tinere și nevinovate. E drept că nevinovăția lor e direct proporțională cu nivelul de trai, dar nu putem miza mereu pe o cifră atât de variabilă. Cum îi poți spune unui copil povestea unei femei ce nu vrea să iubească? Cum poate un copil să înțeleagă orgoliul și mândria rânite, pasiunea dusă până la obsesie a unui prinț renegat, un set de norme aflate la mii de kilometri distanță, pe care, nici noi, nu le putem motiva logic?

Poate din această cauză, o a doua problemă pe care o ridică povestea lui Turandot este aceea că nu poți ști niciodată cum este mai bine să o reprezinti pe scenă: ca basm oriental, apelând la elemente din teatrul *Kabuki* sau *Nô* sau, ca teatru occidental, preferabil cu elemente din *commedia dell’arte*. Așadar, în afara acestor două opțiuni între care au balansat regizori mai mult sau mai puțin curajoși, Mihai Constantin Ranin o potențează pe a treia: spectacol pentru copii.

În prim plan Claudia ZAHARIA

E nevoie de un spirit foarte fin și foarte profund pentru a reuși o asemenea tentativă... un spirit care, spre marea mea dezamăgire, la ora actuală nu mi-l pot imagina. Recunoscând că nu a dorit să rămână fidel nici lui Gozzi și nici lui Puccini, și mizând vizibil pe desprinderea de text, regizorul nu ia în calcul un aspect foarte important: spectatorul, mai ales cel tânăr, nu cunoaște textul, deci nu se poate bucura de o variațiune, fie ea și cu *happy-end*.

Evident, dramaturgia nu e totuna cu teatrul și, conform poveștilor tespianice cu jocul pe cartea de telefon, am putea spera la o dinamicitate morganică care să încânte privirile infantile până la cotele extreme. Dar nici asta nu se întâmplă. Magia camerei negre nu e de ajuns, iar jucăușele ei mâini, nici atât! Actorii teatrului din Constanța dovedesc un calm necaracteristic, ce amorțește involuntar sala.

„Vă plac poveștile de groază?” – o replică a unui început ratat! Tuturor copiilor le plac poveștile de groază! Paradoxul este că, pentru a înțelege Turandot, nu trebuie să fii copil! Trebuie să privești în adâncul tău, să-ți amintești tot ceea ce ai vrut dar nu mai vrei, tot ceea ce ai fost, dar nu mai ești, și te vei îngrozi de tine însuși. Copiii înțeleg poezia, dar povestea lui Turandot nu are nimic poetic. Este vorba de un bun-simț elementar, pe care numai maturizându-te îl pierzi.

Teatrul pentru Copii și Tineret din Constanța – Turandot după Carlo Gozzi. Scenariu, regie, scenografie: Mihai Constantin Ranin. Cu: Claudia Zaharia (*Turandot*), Lucian Zaharia (*Altoum*), Daniel Minciună (*Ping*), Clara Ghiuvelechian (*Pong*), Daniela Manolache (*Sclava*), Tiberiu Roșu (*Barach*), Radu Răzvan (*Calaf*), Adrian Bădila, Ion Ciolan (*curteni*), Radu Niculescu (*Povestitorul*). Data reprezentației: 9 octombrie 2006.